

**Professori
Seppo Penttilä**

**Veronmaksajain Keskusliitto ry:n
vuosikokous 3.5.2010**

Hyvän verojärjestelmän ominaisuuksiin kuuluu ennustettavuus. Ennustettavuuteen kuuluu luonnollisesti se, että verotuspäätökset tulee olla kohtuullisen hyvin ennakoitavissa. Laajemmassa mielessä ennustettavuuteen kuuluu myös se, että lähivuosien lainsäädännön sisältö kyetään ennakoimaan. Verovelvollisen taloudellisten toimien vaikutukset ulottuvat usein pitkälle tulevaisuuteen. Se, että tulevien vuosien verokohtelu on hämärän peitossa, voi vaikuttaa investointipäätöksiin, yritysten sukupolvenvaihdoksiin ja moniin muihinkin taloudellisen toimeliaisuuden kannalta tärkeisiin ratkaisuihin. Epävarmuuden vuoksi saatetaan tehdä myös sellaisia ratkaisuja, joiden keskeinen syy on tulevaisuudessa oletettavasti tapahtuvat verolain muutokset. Esimerkiksi viime vuonna nähtiin tapauksia, joissa palautettiin pääomansijoituksista muodostettuja osakeyhtiöiden SVOP-rahastoja, kun tuolloin oli suunnitteilla uudistus, jossa tällaisen rahaston palauttamista ei enää olisikaan käsitelty pääomanpalautuksena vaan käytännössä lähes aina osinkona. Sittemmin uudistus ei toteutunut lainkaan.

Hyvään veropolitiikkaan eivät kuulu markkinoita häiritsevät pitkäaikaiset päättämättömyyden tilat. Voidaan väittää, että markkinat kyllä sopeutuvat huonoon verojärjestelmään, mutta markkinat häiriintyvät pitkäaikaisesta lainsäädännöllisestä epävarmuudesta. Osinkoverojärjestelmän uudistamisen lähtölaukaus ammuttiin jo syyskuussa 2008, kun tuolloin asetettiin ns. Hetemäen työryhmä. Tuosta ajankohdasta on kohta kulunut kaksi vuotta. Tämän vuoksi saatetaan kysyä, eletäänkö Suomessa osinkoverotuksen osalta liian suuressa ja liian pitkäaikaisessa epävarmuuden tilassa. Verojärjestelmän perusrakenteita koskevien uudistusten tulee kuitenkin pohjautua perusteelliseen, eri vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten kartoittaviin selvityksiin. Ne vaativat aina oman aikansa. Lisäksi osinkoverotus on vain osa suuremmasta tulevaisuuden verojärjestelmän linjauksia sisältävästä selvityksestä. Verraten pitkälle epävarmuustilalle on siis hyvät syyt ja aikataulukin on ollut selvillä alusta alkaen.

Kotimaista veropoliittista keskustelua hallitsee tällä hetkellä kaksi asiaa. Toinen niistä on julkisen talouden synkät tai ilman korjaavia toimenpiteitä peräti kestäättömät kehitysnäkymät ja toinen Hetemäen työryhmän odotettavissa olevat linjaukset osinkoverotuksen osalta.

Poliittisella tasolla tuntuu olevan lähes itsestäänselvyys, että valtion velkaantumiskierteen katkaisussa verotuksen kiristäminen on ratkaisu, johon tullaan turvautumaan heti, kun taloustilanne sen sallii. Suomi on maa, jonka veroaste on selvästi EU-maiden keskiarvon yläpuolella ja jossa työn verotus edelleen on OECD-maiden kireimpiä. Tämän vuoksi on syytä toivoa, että talouskasvua heikentävät veronkorotukset nähtäisiin vasta viimesijaisena keinona julkisen talouden kestävyysvajeen paikkaamisessa. Sen sijaan tulevien vero-uudistusten tulisi olla kasvua tukevia, jolloin ainakaan yleisenä linjana ei voi olla verotuksen kiristyminen kauttaaltaan.

Hetemäen työryhmän tehtävänä on tehdä tarvittavat ehdotukset verojärjestelmän kehittämisessä noudatettavista suuntalinjoista. Tämän vuoden alussa työryhmä julkaisi taustamuistion, jossa oli esitelty neljä erilaista osinkoverotuksen uudistamismallia. Kaikkien mallien yhteisenä piirteenä oli verorasituksen siirtäminen yhtiötasolta osakastasolle. Käytännössä tämä merkitsisi osinkoverotuksen kiristymistä ja samalla myös osakeyhtiön ja sen osakkaan kokonaisverorasituksen kiristymistä, vaikka yhteisöverokantaa samalla alennettaisiin. Ilmeisesti työryhmä julkaisee osinkoverotusta koskevan esityksensä kesän alussa. Tällöin siis nähdään, millaisen mallin pohjalta työryhmä esittää edettäväksi osinkoverotuksen uudistamisessa. Poliittisen tason kysymys sitten on, mitä lopulta tulee tapahtumaan ja milloin mahdolliset uudistukset tulevat voimaan. Mahdollista siis on, että osinkoverotukseen liittyvä lainsäädännöllinen epävarmuustila tulee edelleen jatkumaan vielä tämän vuoden jälkeenkin.